

Bijlage 1

Overzicht vastgestelde ambities en doelstellingen Circulaire Economie

Onderwerp / document	Wat willen we bereiken? (ambities / doelstellingen)	Wat gaan we daar voor doen?
Algemeen		
Omgevingsvisie / Coalitieakkoord	Wij zetten in op een <i>duurzame en concurrerende economie, die bijdraagt aan welvaart en welzijn</i> van de inwoners van stad en regio.	Een inzet op <i>stuwende sectoren zoals water en agri-food</i> , en inzet op ontwikkelingen die bijdragen aan een stuwende economie.
Programma Volhoudbaar 2.0	De komende jaren investeren we in een circulaire economie. We zetten in op de nationale <i>ambitie om in 2050 volledig circulair te zijn</i> . Dit betekent dat er in 2050 geen afval meer is. <i>In 2030 willen we als tussendoel 50% minder primaire grondstoffen gebruiken</i> (mineralen, metalen en fossiele brandstoffen).	• We gebruiken de circulaire verwerkingsladder. • We geven ruimte aan experimenteren en leren. • We geven het goede voorbeeld als gemeente en werken aan bewustwording bij bedrijven en inwoners. • We stimuleren de gemeentelijke economische speerpunt-sectoren Watertechnologie en Agrofood. • We richten ons op sectoren met de meeste impact: volgens het Rijk kunnen de productgroepen kunststoffen, consumptiegoederen, bouw en maakindustrie de meeste impact maken.
Pijler 1: Innovatie en bedrijvigheid		
Coalitieakkoord	Samen met ondernemers, partners en kennisinstellingen werken we aan een <i>aantrekkelijk vestigingsklimaat</i> .	• We ondersteunen bedrijven bij de omslag naar circulair inkopen en produceren. • Dat geldt ook voor projecten van kennisinstellingen die bijdragen aan de transitie naar een circulaire economie. • We geven hierbij <i>podium aan de sectoren water, bodem, voedsel en toerisme</i>. We stimuleren dat <i>bedrijven, opleidingen, kennisinstellingen en overheden samen optrekken bij innovaties voor grote maatschappelijke opgaven</i>. • Dit doen we in een <i>netwerk van campussen</i> waar we kennis en innovatie samenbrengen.
Omgevingsvisie	We zien <i>Leeuwarden als één grote campus</i> . Daarin ontwikkelen en vernieuwen we circulaire economie, duurzame landbouw, schone energie en robuuste wateroplossingen.	
Omgevingsvisie	<i>Door grondstoffen te hergebruiken en slim te plannen ontstaan meer banen</i> . We zien kansen in de overgang naar een circulaire economie: het leidt	Ontwikkelrichting <i>bedrijventerreinen</i> : • Naar een circulaire economie met <i>hergebruik van afval (en warmte)</i>. • <i>Verkorten ketens</i>. Stimuleren komst bedrijven die inspelen op bestaande kennis en productontwikkeling, lokale materialen en grondstoffen.

	tot innovatie en werkgelegenheid, maar ook tot een duurzamere leefomgeving en een sterk netwerk.	We faciliteren de landbouwsector om de omslag te maken naar duurzame en circulaire vormen van landbouw.
Programma Volhoudbaar 2.0	We willen een gunstige vestigingsplaats zijn voor circulaire bedrijven en startups en sluiten aan bij de provincie brede ambities. Bedrijven moeten de transitie naar circulair doormaken. De transitie naar een circulaire economie draagt bij aan het verlagen van de vraag naar grondstoffen en zorgt voor nieuwe businessmodellen.	• We willen de bedrijven daarbij ondersteunen. Aansluitend op het Rijksbeleid zetten we in op grondstoffen en materialen maar ook op water- en energiereductie bij bedrijven, het hergebruiken van materialen en het monitoren van de voortgang. We helpen de bedrijven in onze gemeente actief bij hun verduurzamingsopgaven. Dit doen we door zelf of via onze partners zoals de Vereniging Circulair Friesland advies te geven over circulariteit en toekomstbestendig ondernemen. • Via een innovatiefonds stimuleren we de circulaire- en de energietransitie voor bedrijven. Via dit fonds willen in 2023 en 2024 minimaal 10 bedrijven of kennisinstelling helpen met circulaire innovaties.
Beleidskader economische ontwikkeling	Aantrekkelijk vestigingsklimaat (2030): Leeuwarden staat in de top 3 van Nederland voor vestigingsplekken voor bedrijven/organisaties/talent die werken aan de transities en maatschappelijke opgaven.	• We zetten extra capaciteit in voor de uitbreiding of vestiging van bedrijven die per saldo duurzaam zijn (geen of minimale impact op milieu) en/of een bijdrage leveren aan de transities of de maatschappelijke opgaven. • Samen met onze partners, kennisinstellingen en bedrijven werken wij aan een goed academisch klimaat en doorlopende leerlijnen voor talent. • Wij zorgen dat onze bedrijventerreinen voldoen aan de eisen van toekomstbestendigheid. • We profilieren Leeuwarden in Nederland en Europa als een aantrekkelijke Vestigingsplaats voor innovatieve bedrijven en talent en als aantrekkelijke gemeente om te bezoeken.
	Versterken economische structuur: In 2030 levert meer dan de helft van het MKB een bijdrage aan één van de genoemde transities of maatschappelijke opgaven van Leeuwarden.	• We zetten ons extra in om bedrijven die een bijdrage leveren aan de transities en/of de maatschappelijke opgaven te acquireren. • We ondersteunen bedrijven om de transities door te maken en daarmee toekomstbestendig te worden. • Bedrijven leveren een bijdrage aan de maatschappelijke opgaven en transities.
	Vergroten innovatiekracht: In 2030 staat Leeuwarden in de top 10 van meest gunstige gemeenten van Nederland voor het co-creëren van schaalbare innovatieve oplossingen voor transities en maatschappelijke opgaven.	• Het stimuleren van samenwerking op de campussen, tussen kennisinstellingen, studenten en bedrijven. • We zetten ons extra in voor start-ups die een bijdrage leveren aan de speerpunten van Leeuwarden. • Het stimuleren van innovaties op het snijvlak tussen water & bodem, voedsel en energie (NEXUS). • Het zichtbaar maken van het innovatieve klimaat en de innovaties in de gemeente.
Pijler 2: Circulair en biobased bouwen		
Omgevingsvisie	Woningen die we nieuw bouwen, moeten lang mee kunnen. Daarom wil Leeuwarden energieneutraal bouwen.	We beginnen met het concreet vormgeven van deze ambities binnen gemeentelijke uitleglocaties.

Omgevingsvisie	Ook willen we dat binnen een aantal jaren hergebruik van bouw materiaal de norm wordt en gaan we veel vaker houtbouw toepassen (circulair bouwen).	
Coalitieakkoord	Energie en klimaat krijgen een nadrukkelijke plek bij gebiedsontwikkelingen . Biobased bouwen is daarbij het uitgangspunt. We willen dat in 2030 circulair bouwen de norm is voor alle nieuwe gebouwen.	Als gemeente jagen we de hiervoor benodigde innovatie aan door in onze uitvragen voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen concrete doelstellingen op het gebied van circulariteit op te nemen . Samen met het team van Rijksadviseurs werken we bovendien aan een prijsvraag voor biobased en circulair bouwen in Leeuwarden. Hiermee geven we onze deelname aan de City Deal Circulair en Conceptueel Bouwen concreet invulling.
Programma Volhoudbaar 2.0	Circulair bouwen is voor onze gemeente de norm in 2030.	Om onze doelen te bereiken dagen we bouwers, ontwikkelaars en woningcorporaties uit om zoveel mogelijk circulair en biobased te bouwen en te ontwikkelen. Dit doen we door in tendertrajecten op gebieds- en gebouwniveau en bij infrastructurele projecten hoge ambities te stellen. Dit doen we met behulp van criteria uit Het Nieuwe Normaal en het Convenant Toekomstbestendig Bouwen. Uiteraard geven we als gemeente het goede voorbeeld. We werken aan een prijsvraag voor klimaatadaptieve en biobased sociale woningbouw in samenwerking met de Rijksbouwmeester en één lokale woningcorporatie. We werken aan afspraken waaraan bouwers, ontwikkelaars en woningcorporaties zich kunnen committeren. Ook onderzoeken we de mogelijkheden om het aanbod van biobased producten lokaal te stimuleren. Mogelijkerwijs bieden we agrariërs hiermee ook een nieuw verdienmodel.

Pijler 3: Afvalreductie

Coalitieakkoord	Met het nieuwe afvalbeleid zorgen we voor meer hergebruik van grondstoffen. Met deze grondstoffen maken we nieuwe producten met nieuwe werkgelegenheid.	Op 1 januari 2023 zetten we de volgende stap met de invoering van het nieuwe afvalbeleid en gaan we werken met variabele tarieven . Bij de invoering kijken we hoe we kunnen leren van ervaringen uit andere gemeenten .
Programma Volhoudbaar 2.0 & Grondstoffenvisie huishoudelijk afval (2019)	In september 2019 is de grondstoffenvisie huishoudelijk afval vastgesteld. Hierin zijn 3 doelstellingen opgenomen: • maximaal 100 kilo restafval per inwoner in 2022 • maximaal 30 kilo restafval per inwoner in 2030 en • afvalvrij in 2050	Daarbij is gekozen om met de strategie ‘Goed terecht in Leeuwarden’ te werken aan een afvalvrije gemeente. Het hanteren van een prijsprikkel (diftar) staat hierbij centraal, in combinatie met aanvullende service op herbruikbare reststromen en inzet van communicatie . De komende jaren gaan we dit beleid door ontwikkelen .